

Murītis aplaimo kaķenes pagalmos,

● DAIGA LUTERE
● DŽŪLIJA LOTE LAPKA

Mīldzīvnieku saimnieku bezatbildīga attieksme. Suņu un kaķu pārprodukcija. Nepilnības likuma pantos. Dzīvnieku patversmes tukšas nebūs nekad. Spratnes trūkums,

ko nozīmē paņemt ģimenē suni vai kaķi, jo tie ir dzīvi, nevis lietas, ko viegli izmest. Sabiedrība pamazām kļūst izglītotāka, gudrāka, bet vai pienāks tāds brīdis, kad cilvēks attieksmē pret dzīvnieku pirmajā vietā neliks savu egoismu?

REĀLI PIEREDZES STĀSTI

☛ "Nezināju, ka būs tik grūti," atzina trīsdesmitgadīgā Inga (vārds mainīts), kura "kaut kādā prāta mulsumā un jūdzamās vientuļā" pirms pieciem gadiem atvēra sludinājumu portālu un tur izvēlējās bezšķirnes suni. Fotografijā kucēnam bijis "dikti smuks purniņš". Suns atdots par velti, dāvinātājs atbraucis ar savu automašīnu, satikušies pie enkura, kas atrodas pie pilsētas robežas. No mazā, mīlīgā kucēna izauga paprāvs un pēc skata visnotaļ īpatnējs rējējs. Viens no vecākiem, iespējams, bijis kaut kas rotveileram līdzīgs, otrs garspalvains, nezināmas šķirnes... Tagad Inga ir apprecējusies, ir bērniņš un savu nepārdomāto suņa ņemšanas soli viņa ļoti nožēlo. Suns stipri apgrūtina dzīvi. Ir bailes to atstāt kopā ar bērnu. Prasījusi, vai to varētu paņemt kāds laukos dzīvojošs radnieks, bet saņemti tikai atteikumi. Inga neslēpj, ka ir bijušas domas, kā atbrīvoties no nevēlamā suņa. Vīrs dusmās reiz solījis aizvest uz dziļu mežu un piesiet pie koka...

☛ Normunda sapņu suns bija Kaukāza aitu suns, sieva negribīgi piekrita. Paņēmuši kucīti, veduši uz apmācībām, uzcēluši lielu voljēru, bet ikdienā sunene Rozija brīvi skraidījusi pa lauku sētas pagalmu. Par kucēna sterilizāciju saimnieki nedomāja, neraugoties uz draugu mudinājumiem un izdarīt. Tajā rītā, kad Normunds ieraudzīja, ka pagalmā pilns ar svešiem suņiem un viens jau piekārtoties Rozijai no mugurpuses, viņš suneni nekavējoties ielika mašīnā un aizveda uz klīniku sterilizēt.

☛ Matilde ir skaista kaķene ar dižciltīgiem, bet ne oficiāli apstiprinātiem radurakstiem. Matildei ir atrasts "vīrs", kas to regulāri, divas reizes gadā pataisa grūnsu, un tad pasaulē nāk jauns metiens mīlīgu kaķēniņu. Saimniekiem kaķene ir papildu peļņas avots, jo agri vai vēlu visi tās bērni ar sludinājumu portāla starpniecību tiek pārdoti.

☛ Kad Inese kopā ar meitu un saviem trim bezšķirnes kaķiem gatavojās pārcelties uz dzīvi Zviedrijā, viņai pat nebija domas dzīvniekus vest uz patversmi vai izmest uz ielas. "Jā, viegli nebija, bet nokārtoju visas nepieciešamās formalitātes un noteiktajā dienā ar prāmi braucām pāri jūrai. Tas ir iespējams, ja vien pietiek apņēmības un dzīvnieki tiek uztverti kā daļa no ģimenes."

Nu atkal ir daudz

"Tas notiek viļņveidīgi, un nu mūsu patversme atkal ir pilna, taču tā nav bezizmēra..." sarunā atzina Liepājas pašvaldības patversmes "Lauvas sirds" vadītāja Nora Brūdere. No septembra sākuma vairumā tiek vesti suņi un kaķi. Saimnieki skaidro, ka paši tūlīt brauks uz ārzemēm, bet mīluli (kādreizējo) līdzī ņemt nevar. Katru dienu ir zvani ar šādiem stāstiem, vai arī astainis pa taisno tiek atvests uz patversmi. Tās darbinieki skaidri apgalvot nevar, vai "braukšana uz ārzemēm" nav tikai atruna. Paši spriež, ka taisnība pret meliem varētu būt puse uz pusi. N. Brūdere: "Turklāt atved nevis vienu, bet trīs suņus

un piecus kaķus vienlaikus. Jātagādina, ka mums nav pienākums uzņemt pilnīgi visus dzīvniekus, jo ir arī citas biedrību un privātās patversmes. Dalāties ar viņu kontaktiem."

Gadiem ilga problēma, kurai labas beigas nav manāmas, ir bezsaimnieku kaķu kolonijas. Māju iedzīvotāji, labu gribēdami, dzīvniekus baro, bet neparūpējas par sterilizāciju. Vairošanās notiek nekontrolēti. Dzirdētas arī atrunas no nekastrēta runča saimnieces: "Mans Murītis nemaz nav vainīgs. Es viņu tikai izlaidu laukā pastaigāties!" Bet nesterilizētais kaķis paguvīs apskriet vairākus pagalmus un aplaimot bezsaimnieku kaķenes. Kurš vainīgs, ka atkal dzims nevienam nevajadzī-

EGONA ŽIVERTA FOTO

Mājdzīvnieks nav lieta, bet dzīva būtne, par kuru cilvēks uzņemas rūpes tā mūža garumā. Ja neesi gatavs šai atbildībai, pienākumiem un finansiālajiem izdevumiem, tad suns, kaķis vai citas dzīvas radības nav domātas tev.

gi kaķēni, Mura pēcnācēji, kas, visticamāk, tiks noslīcināti vai dzīvos savu smago dzīvi uz ielas? N. Brūdere norāda, ka sadarbībā ar Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) speciālistiem uzzinātas vairāku namu adreses, kur mīt nesterilizētu bezsaimnieku kaķu kolonijas. Taču tām ir labvēļi, kas dzīvniekus baro, bet nekontrolē vairošanos. Jā, joprojām liela daļa sabiedrības uzskata, ka sterilizācija ir kaut kas slikts jeb grēks un labāk, "lai piedzimst viss, ko Dievs devis". Vēl nianse, ar kuru saskaras pašvaldības iestāde, ir tāda, ka brīvprātīgās kaķu barotājas uzskata, ka tas ir patversmes uzdevums ārstēt pilnīgi visus slimos, klaiņojošos dzīvniekus. Tas neatbilst patiesībai.

Beidzamajā laikā patversmes "Lauvas sirds" uzmanības lokā nav nonākuši vardarbībā smagi cietuši dzīvnieki. Patversmes vadītājas vērojumi: "Dzīvnieku pārprodukcija ir vienkārši šaus-

mīga! Visur, kur sludinājumi, feisbuku ieskaitot, piedāvā kaķēnus un kucēnus. Vienu paņem, nepatīk, ved uz patversmi. Tad ņem atkal nākamo, jo piedāvājums milzīgs. Ja ir dzīvnieks, kā saimnieks var nedomāt, ka kādu brīdi nesterilizētajam tomēr būs pēcnācēji! Kas tālāk ar viņiem notiks, ko ar mazuļiem iesāks? Prātam grūti aptverama bezatbildība, kas daudzos gadījumos tiek piesegta ar atrunu, ka nav naudas suņa vai kaķa sterilizācijai. Kā situāciju labot? Patiesībā jau tagad Latvijā netrūkst likumu, kas regulē dzīvnieku labturību un pavairošanu, bet dzīvnieku saimnieki tos neievēro un kontrolējošās institūcijas PVD un Pašvaldības policijas resursu trūkuma dēļ nespēj visam izsekot. Ja katrā Pašvaldības policijā būtu viens inspektors, kurš kontrolētu tikai ar dzīvniekiem saistītās situācijas, pārprodukcija noteikti mazinātos."

Bezatbildība un nepārdomātas dāvanas

Dzīvnieku aizsardzības biedrības "Liberta" dibinātāja un vadītāja Ildze Saulīte informē, ka šobrīd patversmē atrodas apmēram 20 suņi un 60–70 kaķi. "Siltajā laikā, jo īpaši vasarā, aprūpējamo dzīvnieku skaits parasti palielinās. Tad ir pat līdz 100 kaķiem," pastāsta I. Saulīte. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem palielināties pamesto suņu skaits. Pašlaik tie pat gaida rindā, lai tiktu izmitināti patversmē, jo visiem vienkārši vietas nepietiek. Par galveno iemeslu, kāpēc dzīvnieki nonāk patversmēs, "Libertas" pārstāve min cilvēku bezatbildību. "Saimnieki vēl joprojām nečipo savus suņus. Līdz ar to, ja suns pazūd, tad viss tikai uz paša saimnieka godprātību, vai viņš savu mīluli meklē vai ne. >>

ES DOMĀJU TĀ: KAD MAINĪSIES SLIKTĀ ATTIEKSME PRET DZĪVNIEKIEM?

DAIGA LUTERE
EGONA ŽIVERTA FOTO

Dace Auziņa –
liepājniece:
– Man
šķiet, ka tagad
dzīvniekiem
pievērs lielāku

uzmanību nekā cilvēkiem. Attieksmes ziņā arī turpmāk nekas nemainīsies, viss turpināsies. Dzīvībai neredz vērtību. Ja tā uztver cilvēkus, tad par attieksmi pret suņiem, kaķiem nav, ko brīnīties. Visus nekad neizmainīs uz labu. Būs tikai trakāk, ne labāk.

Svetlana Jevdokimova –
liepājniece:
– Domāju,
ka nemainīsies,
jo vienmēr būs
vienaldzīgi,

neapdomīgi cilvēki. Ļoti daudzi vispirms dara jeb paņem dzīvnieku, bet domāt sāk tikai pēc tam, kad paliek grūti. Jo izrādās, ka par mīluli katru dienu jā rūpējas. Var rakstīt, runāt, piesaukt likumus un sodus, bet tik un tā vairums rīkojas, kā pašiem labāk. Nekādas pamācības, pieredzes un sodi neiedarbojas.

Elīna Gerliņa – sociālā
darbiniece:
– Nekas
nemainīsies,
tāpat vien
būs, jo cilvēki

ir cietsirdīgi. Tāda ir pasaules kārtība, ka visi nebūs labi un apzinīgi, diemžēl. Var taču viegli no liekām atbrīvoties. Ja pat par bērniem daļa nerūpējas, tad kur nu vēl par dzīvniekiem. Vienīgā izeja – smagāki, nopietnāki sodi un notiesājoši spriedumi. Nevis nosacīti vai naudas sodi. Lai iet un atstrādā dzīvnieku patversmēs.

Aldis Ābols – suņa
saimnieks:
– Nezinu,
kad, bet
mainīsies, jo
cilvēki tomēr

kļūst izglītotāki, informētāki. Tā tam vajadzētu notikt. Mums ģimenē dzīvo suns, un zinu, ka tā ir liela atbildība. Regulāri un joprojām ejam uz paklausības treniņiem. Ja cilvēks grib mājas mīluli, tad jāatceras, ka dzīvnieks nav bezmaksas prieks. Tam jāvelta gan nauda, gan daudz sava laika.

Svetlana Tiško – strādā:
– Tad, kad būs
tiešām nopietni,
kārtīgi sodi.
Varbūt tad sāks
domāt. Noteikti

vajag speciālu dzīvnieku policiju, kas notiekošo stingri kontrolēs. Šodien Latvijā ir drausmīga situācija, jo pastāv ļoti liela bezatbildība. Pieņemti lēmumi par suņa vai kaķa iegādi – tā būs atbildība par dzīvnieku vairāk nekā desmit gadus. Ja nopērk dārgu šķirnes suni, iespējams, atbildība būs lielāka nekā par kranci.